

Brüssel, 16. detsember 2025
(OR. en)

16856/25

ENV 1396
CLIMA 602
COMPET 1362
MI 1067
IND 624
AGRI 718
FORETS 144

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 16447/25

Teema: Euroopa keskkond 2030 – kliimakerksema ja ringluspõhisema Euroopa
ülesehitamine
– Nõukogu järelused

Delegatsioonidele edastatakse lisas 16. detsembril 2025 toimunud nõukogu 4146. istungil heaks
kiidetud nõukogu järelused eespool nimetatud teemal.

Euroopa keskkond 2030 – kliimakerksema ja ringluspõhisema Euroopa ülesehitamine
– Nõukogu järeldused –

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. TULETAB MEELDE otsust kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi kohta¹ ja komisjoni teatist Euroopa roheleppes kohta,² Pariisi kokkuleppe³ artiklis 7 sätestatud ülemaailmset kliimamuutustega kohanemise eesmärki ning ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 (eelkõige kestliku arengu eesmärgid 12 ja 13)⁴.
2. KINNITAB TAAS varasemaid nõukogu järeldusi, eelkõige 17. juuni 2024. aasta järeldusi kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi vahehindamise⁵ kohta ja nendes sisalduvaid põhjalikke suuniseid programmis seatud eesmärkide edendamiseks. KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES saavutama käesolevates järeldustes esitatud eesmärgid.
3. PEAB TERVITATAVAKS Euroopa Keskkonnaameti 2025. aasta aruannet Euroopa keskkonna kohta⁶ ning ameti seirearuandeid kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, mis peaksid olema kõrgetasemeliste poliitiliste dialoogide aluseks, ning RÕHUTAB ameti rolli keskkonna- ja kliimapoliitika jaoks objektiivse, usaldusväärse ja võrreldava teabe andmisel.
4. MÖÖNAB, et kaheksandas keskkonnaalases tegevusprogrammis seatud eesmärkide saavutamiseks astunud sammud ei ole olnud piisavad ning et kliimakerksuse ja ringmajanduse lahutamatuks osaks olevate looduse ja elurikkuse seisund on ebarahuldav.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis käsitleb liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).

² Dokument 15051/19 + ADD 1.

³ ELT L 282/9, 19.10.2016, lk 4.

⁴ [Sustainable Development Goals: 17 Goals to Transform our World | United Nations](#).

⁵ Dok 11326/24 + COR 1.

⁶ Euroopa Keskkonnaamet: „Euroopa keskkond 2025“ ([viit](#)).

5. PEAB KAHETSUSVÄÄRSEKS, et komisjon ei ole esitanud seadusandlikku ettepanekut lisada kaheksandale keskkonnavalasele tegevusprogrammile lisa, mis sisaldab pärast 2025. aastat võetavaid meetmeid kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi eesmärkide saavutamisel tehtud ebapiisavate edusammudega tegelemiseks. KORDAB kaheksanda keskkonnavalase tegevusprogrammi artikli 5 lõike 2 kohast taotlust, et komisjon esitaks seadusandliku ettepaneku lisada kaheksandale keskkonnavalasele tegevusprogrammile lisa, mis sisaldab pärast 2025. aastat võetavaid meetmeid programmi järjepidevuse ja ambitsioonitaseme säilitamiseks.
6. TULETAB MEELDE, et keskkonnavalased tegevusprogrammid tagavad läbipaistvuse ja kõigi asjaomaste osalejate pikaajalise pühendumuse sellele, kuidas saavutada rohepööre majanduslikult kasulikult ja sotsiaalselt õiglasel viisil, ning peaksid sisaldama konkreetseid meetmeid prognoositavuse ja usaldusvääruse tagamiseks.

I. ÜLDISED MÄRKUSED

7. NENDIB, et kliimakerksus ja ringlus on tihedas seoses muude keskkonnavalase eesmärkidega, nagu elurikkus, mulla ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine, vee kvaliteet ja kvantiteet ning saaste vältimine ja kontrolli all hoidmine.
8. RÕHUTAB, et arvestades planeedi kolmikkriisi – kliimamuutused, saaste ja elurikkuse vähenemine –, on kliimakerksuse ja ringmajandusele ülemineku meetmete tõhustamine muutnud üha pakilisemaks ülesandeks. Sellised meetmed aitavad kaasa meie ühiskonna üldisele valmisolekule ja julgeolekule, majandusele, Euroopa konkurentsivõimele ning edendavad innovatsiooni, kaitstes samal ajal kodanikke, ettevõtjaid, taristuid ja ökosüsteeme selliste ohtude eest nagu keskkonnaseisundi halvenemine, äärmuslikud ilmastikunähtused, põuad, üleujutused, meretaseme tõus, metsatulekahjud, veestress, ressursinappus, ja nende negatiivse mõju eest inimeste tervisele.
9. RÕHUTAB, et meetmed peavad tagama õiglase ülemineku ja õiglase vastupanuvõime, kaitstes eelkõige kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi, jätmata kedagi kõrvale.
10. RÕHUTAB vajadust tagada tõhus keskkonnakaitse vastuvõetud õigusaktide täieliku ja tõhusa rakendamise kaudu.

11. TUNNISTAB, et kliimakerksuse ja ringmajanduse eesmärkide edendamiseks on vaja märkimisväärseid investeeringuid, ning RÕHUTAB, et oluline on tagada piisav ja kättesaadav rahastamine, kaasates nii avaliku kui ka erasektori vahendeid, sealhulgas olemasolevaid ELi rahalisi vahendeid. RÕHUTAB, et kliimakerksuse ja ringmajanduse algatustega seotud vajaduste hindamisel tuleks arvesse võtta riskipositsioonide taset ja tegevusetuse kulusid. JUHIB TÄHELEPANU asjaolule, et tegevusetusest või ebapiisavatest meetmetest tulenevad kulud ja kahjud on arvatavasti märkimisväärselt suuremad kui tõhusad meetmed. TOOB VÄLJA, et ELi keskkonnaõiguse rakendamata jätmise kulud ulatuvad praeguste keskkonnaeesmärkide puhul 180 miljardi euron aastast ja lähitulevikus kehtima hakkavate keskkonnaeesmärkide puhul 325 miljardi euron aastast⁷. VÕTAB TEADMISEKS, et ELi ringmajanduse investeeringute puudujääk on hinnanguliselt 27 miljardit eurot aastast⁸. TOOB lisaks VÄLJA asjaolu, et äärmuslikud ilmastiku- ja kliimaolud on viimase 40 aasta jooksul põhjustanud ELis ligikaudu 822 miljardi euro ulatuses varalist kahju, et 25 % nendest kuludest on tekkinud viimase nelja aasta jooksul⁹ ning et need suurenevad kõigi eelduste kohaselt veelgi.
12. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust käsitleda täiendavalt kliimakerksuse ja ringmajandusega seotud probleeme, sealhulgas tulevaste ettepanekute kaudu ringmajanduse õigusakti ja integreeritud kliimakerksusraamistiku kohta, tagades samal ajal sidususe muude peamiste ELi algatustega, nagu ELi kriisivalmiduse strateegia ja veekerksuse strateegia.

⁷ Euroopa Komisjon: ELi keskkonnaõiguse rakendamata jätmise kulude ajakohustus (viit).

⁸ Euroopa Komisjon: Keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamine 2025 (viit).

⁹ Euroopa Keskkonnaamet: „Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe“ („Ilmastiku ja kliimaga seotud äärmuslikest sündmustest tingitud majanduslik kahju“) (viit).

13. TÕSTAB ESILE subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse üldpõhimõtteid ning olemasolevate riiklike süsteemide, eripärade ja parimate tavade austamise tähtsust. RÕHUTAB, kui oluline on vältida pädevate asutuste ja ettevõtjate tarbetut halduskoormust, mis on üks peamisi konkurentsivõime võimaldajaid. RÕHUTAB, et lihtsustamine ei tohiks takistada ega vähendada tervisekaitse, kliimakerksuse ja keskkonnakaitse taset, peaks järgima parema õigusloome põhimõtteid ning tagama ettevõtjatele ja ühiskonnale pikaajalise õigusliku stabiilsuse ja prognoositavuse.
14. RÕHUTAB, et meetmetes ja tegevuses tuleks arvesse võtta liikmesriikide ja piirkondade, sealhulgas äärepoolseimate piirkondade, väikesaartest liikmesriikide ja Arktika erinevaid geograafilisi, kliimaatilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid tingimusi.
15. RÕHUTAB, et looduslike süsteemide kliimakerksuse tugevdamine on oluline kasvuhoonegaaside pikaajalise loodusliku eemaldamise toetamiseks.
16. RÕHUTAB, et esmane ja teisene biomass on ringbiomajanduse alus ning oluline panus õitsvasse Euroopa ühiskonda, PEAB seega TERVITATAVAKS, et komisjon esitas biomajanduse strateegia, mis soodustab loodusvarade, sealhulgas põllumajandus- ja metsandusmaterjalide ning energia kestliku ja ringkasutuse säilitamist kõigis liikmesriikides.
17. VÄLJENDAB SÜGAVAT MURET ulatusliku keskkonnaseisundi halvenemise, saaste ja ressursside ammendumise pärast, mis on tingitud Venemaa jätkuvast agressioonisõjast Ukraina vastu, mis on põhjustanud rasket ja pikaajalist kahju ökosüsteemidele, taristule ja kogukondadele. RÕHUTAB, et selline hävitamine õõnestab jõupingutusi ehitada üles ringluspõhine ja kliimakerkne Euroopa ning suurendab haavatavust saaste, elurikkuse vähenemise ja kliimamuutuste suhtes.

II. KLIIMAKERKSUS

18. MÄRGIB MUREGA, et paljud Euroopa kliimarisikide hindamise aruandes Euroopa Keskkonnaameti kindlaks tehtud riskid on jõudnud kriitilisele tasemele ja võivad muutuda katastroofiliseks, kui ei võeta kiireloomulisi ja otsustavaid meetmeid.
19. RÕHUTAB, et kliimakerksus on liidu julgeoleku, heaolu ja konkurentsivõime seisukohast ülioluline. RÕHUTAB, et liidu ja liikmesriikide parema valmisoleku ja vastupanuvõimelisuse saavutamine nõuab murrangulisi muutusi.
20. TÕSTAB ESILE kliimakerksuse strateegilist tähtsust kui põhitegurit rahvatervise ja heaolu, sotsiaalse ühtekuuluvuse kaitsmisel ning looduspärandi pikaajalise säilitamise tagamisel. TUNNISTAB sotsiaalse mõõtmte tähtsust kliimakerksusega seotud tulevaste poliitikameetmete kujundamisel.
21. TUNNISTAB, et kliimarisikid on liikmesriigiti ja piirkonniti väga erinevad. RÕHUTAB vajadust paindlikkuse järele, et tagada meetmete asjakohane suunamine kõige olulisematele riskidele ning kõige haavatavamatele rühmadele ja sektoritele. RÕHUTAB sellega seoses, kui oluline on tegeleda kliimaohutudest ebaproportsionaalselt mõjutatud liikmesriikide ja piirkondade konkreetsete kohanemisvajadustega, ning KUTSUB ÜLES tegema tõhustatud koostööd ennetamise, valmisoleku ja reageerimissuutlikkuse valdkonnas liidu tasandil.
22. RÕHUTAB, kui olulist rolli täidab piiriülene koostöö, sealhulgas hästi toimivad piiriülesed varajase hoiatamise süsteemid piiriüleste kliimarisikidega tegelemisel ning ELi tasandi koostöö ühiste piiriüleste, sektoriüleste ja ahelriskidega tegelemisel.

Konkurentsivõime ja innovatsioonivõimalused

23. RÕHUTAB majanduslikke võimalusi, eelkõige VKEde jaoks, mida võib pakkuda vajadus arendada edasi ja tõhustada uuenduslike kliimakerksustehnoloogiate, -toodete ja -teenuste kasutuselevõttu, sealhulgas eesmärgiga kindlustada juhtpositsioon ülemaailmsel turul.

24. KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES edendama teadusuuringuid ja innovatsiooni, aidates seeläbi kaasa kliimakerksust, ökosüsteemide taastamist, saaste vähendamist, katastroofiohu vähendamist ja konkurentsivõimet soodustavatele lahendustele, ning RÕHUTAB vajadust parandada teadmisi kulude, tulude ja ärivõimaluste kohta ning sotsiaalse õigluse kliimakerksuslahendustesse kaasamise kohta.

Lõimitud kliimakerksus

25. KUTSUB ÜLES lõimima kliimakerksuse põhimõtte ennetavalt kõikidesse asjakohastesse õigusaktidesse ja poliitikavaldkondadesse, sektoritesse ja valitsemistasanditesse, võttes arvesse kehtivaid õigusakte, algatusi ja kavasid.
26. MÄRGIB, et lõimitud kliimakerksuse põhimõtte järgimine varajase kavandamise etapis, eelarvestamisel ja taristu arendamisel toob mitmesugust kasu ja parandab kestliku investeerimise võimalusi.
27. TUNNISTAB vajadust sektoriülese tegevuse järele, mille puhul on kõik asjaomased sidusrühmad kaasatud kliimakerksust suurendava poliitika kujundamisse ja elluviimisse. RÕHUTAB, kui oluline on järgida kliimakerksuse puhul sektoripõhist lähenemisviisi, et tagada riskihindamise puhul sihipärane vastutus, ning MÄRGIB, et vastutuse ja iga sektori kitsaskohtadele ja vajadustele sihipärase reageerimise tagab just sektoripõhine riskiohjamine. RÕHUTAB, et sektoriülesed kaalutlused, sealhulgas kõigi asjaomaste sidusrühmade ja valitsemistasandite vaheline koordineerimine ja koostöö on ülimalt olulised kohanemiskulude ohu vähendamiseks ja koostoime maksimeerimiseks.
28. RÕHUTAB, kui olulised on heas seisundis ökosüsteemid, elurikkus ja looduspõhiste lahenduste ulatuslikum kasutuselevõtt, mis on kulutõhusad vahendid kliimakerksuse suurendamiseks, kui neid lahendusi kasutatakse vajaduse korral süstemaatiliselt.

Õigusraamistik

29. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni kavatsuse üle töötada välja ELi ja liikmesriikide eri valitsemistasanditel võetavaid kliimakerksusmeetmeid toetav õigusraamistik, mille puhul hinnatakse, kas kliimakerksust käsitlevate otsuste tegemisel, kliimarisikide hindamise metoodikas, riskiomandi selgitamisel, töövahendite ja õpperaamistike puhul oleks eeliseid sellistel elementidel nagu ühised määratlused, eesmärgid, sihid, ühised temperatuuri võrdlusstenaariumid/-trajektoolid. TÕSTAB ESILE subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse üldpõhimõtteid, mille puhul võetakse arvesse kohalikke eripärasid ja tausta, ning RÕHUTAB vajadust hinnata ja juhtida piiriüleseid kliimarisike ning süsteemseid ohte ELi kui terviku konkurentsivõimele, julgeolekule ja heaolule.
30. TUNNISTAB, kui oluline on tugevdada ELi ja liikmesriikide tasandi kliimakerksuse alaste jõupingutuste seiret ja hindamist, eesmärgiga pakkuda paremat tuge kohanemismeetmete tõhusamaks rakendamiseks, ning RÕHUTAB vajadust teha kindlaks võimalused kehtivate aruandlusnõuete ühtlustamiseks, parandamiseks ja lihtsustamiseks, suurendades seeläbi läbipaistvust ja tõhusust.

Rahastamine ja kindlustus

31. RÕHUTAB, et kliimakerksuse alase tegevuse tagamiseks on endiselt väga oluline piisav rahastamine. TUNNISTAB, et kliimakerksuse suurendamiseks vajalike ressursside ja investeeringute kaasamine eeldab nii era- kui ka avaliku sektori rahastamist.
32. TÕSTAB ESILE ELi rahastamisvahendite ja programmide osatähtsust kliimakerksusmeetmete riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil rakendamise ja rahastamise soodustamisel.
33. RÕHUTAB, kui oluline on tagada kättesaadav ja taskukohane kindlustus jääkriskidega tegelemiseks.

Digivahendid ja kodanike võimestamine

34. RÕHUTAB vajadust lihtsa ja kättesaadava kliimakerksusteabe järele. JULGUSTAB liikmesriikide teabevahetuse ja koostöö soodustamiseks andmeid paremini koguma ja kasutama. RÕHUTAB digivahendite osatähtsust teabele juurdepääsu hõlbustamisel ja teadlikkuse suurendamisel ning RÕHUTAB, et uued või täiustatud digivahendid peaksid lähtuma lõppkasutajate vajadustest.
35. TUNNISTAB lisaks, et digitaliseerimine võib aidata märkimisväärselt vähendada halduskoormust ning parandada andmete kvaliteeti, näiteks täiustatud registrite ja sobivate aruandluskohustuste kaudu.
36. TOETAB üldsuse osalemist ja tõendus põhise otsustusprotsessi võimaldamist kodanikele, ettevõtjatele ja poliitikakujundajatele, mis on kliimakerksuse teekonnal kesksed tegurid õigluse, kaasatuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks.

Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused

37. TUNNISTAB, kui oluline on lähtuda kogu valitsemissektorit hõlmavast sektoriülesest lähenemisviisist, mis kaasab kliimakerksuse suurendamise kohaliku ja piirkondliku tasandi osalejad, ning RÕHUTAB, et tulevased poliitikameetmed peaksid toetama kohalikku ja piirkondlikku suutlikkust ja meetmeid, samuti RÕHUTAB, et kindlasti tuleb suurendada piirkondlike ja kohalike osalejate vahendeid ja suutlikkust, sealhulgas kasutades ära ELi kliimamuutustega kohanemise missiooni kogemusi ning toetades liikmesriike kerksusstrateegiate kohandamisel kohalikele oludele ja julgustades sidusrühmade varajast kaasamist, et tagada tõhusa rakendamise saavutamiseks kaasavad ja piirkondlikult kohandatud lahendused.

III. RINGMAJANDUS

38. MÄRGIB, et rahvusvahelise ressursside töörühma 2024. aasta ülemaailmsete ressursside ülevaates jõutakse järeldusele, et ringmajandusel võib olla kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise ohjamisel kandev roll, ning rõhutatakse edasise ressursitõhususe ja toormenõudluse vähendamise olulisust.
39. KINNITAB vajadust tervikliku, tõhusa ja tulemusliku ringmajanduse õigusraamistiku järele, et viia ellu ja kiirendada süsteemset muutust ELi pikaajaliste eesmärkide suunas ning tagada kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi kohased vajalikud eeltingimused ning ringmajandusele üleminekuks vajalikud stiimulid.
40. KORDAB vastuvõetud õigusaktide kiire rakendamise ja tulevaste teiseste õigusaktide väljatöötamise tähtsust.
41. KORDAB, et ringmajandusele ja kestlikule ressursikasutusele üleminekuks on vaja ELi integreeritud pikaajalist visiooni, ning RÕHUTAB, kui oluline on seada prioriteediks jäätmehierarhia tipuosa.
42. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust esitada ringmajanduse õigusakt, et võimaldada üleminekut ringmajandusele, suurendada konkurentsivõimet, majandusjulgeolekut, kvaliteetseid rohetöökohti, vastupanuvõimet ja strateegilist autonoomiat ning toetada kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi keskkonna- ja kliimaeesmärke, tagades samal ajal koostoime ja kooskõla ELi tööstuspoliitika eesmärkidega.
43. KUTSUB komisjoni ÜLES käsitlema juba kehtivate õigusaktide kaudu põhjaliku mõjuhindangu alusel nõuetekohaselt tõkkeid ja kitsaskohti, et kiirendada ringmajandusele üleminekut, tagada prognoositavus, poliitika sidusus, lihtsustamine ja tõhus rakendamine, tagades samal ajal tervise- ja keskkonnakaitse kõrge taseme.
44. KUTSUB komisjoni ÜLES keskendumata jätkuvalt kõigile peamistele suure keskkonnamõjuga, strateegiliselt eriti oluliste ja suure ringmajanduse lahenduste potentsiaaliga sektoritele, nagu on kindlaks määratud kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi kuuendas prioriteetses eesmärgis.

45. RÕHUTAB andmete digitaliseerimise ja ühtlustamise potentsiaali parema haldamise ja lihtsustamise vahendina.
46. RÕHUTAB, kui oluline on kehtestada ELi tasandil ühtlustatud määratlused, meetodid ja näitajad, mis käsitlevad jäätmehierarhia kõiki tasandeid ja tagavad tähtsusjärjekorra alates jäätmetekke vältimisest kuni korduskasutamiseks ettevalmistamise, ringlussevõtu, muu taaskasutamise ja kõrvaldamiseni, et võimaldada sidusat seiret, edusammude hindamist ja mõju hindamist.
47. TOETAB komisjoni jätkuvat tööd laiendatud tootjavastutuse ühtlustamisel ja digitaliseerimisel ning selle edasiste kohaldamisvõimaluste uurimisel, võttes arvesse riiklikke eripärasid ja konteksti. RÕHUTAB vajadust reguleerida kaugmüüki ja veebiplatvorme ning tagada piisavad jõustamisvahendid selleks, et kõik ettevõtjad ELis ja kolmandates riikides järgiks tooteohutuse ja õigusnormidele vastavuse, sealhulgas laiendatud tootjavastutuse ning tarbija- ja keskkonnakaitse alaseid nõudeid, sealhulgas seoses toodete, kasutatud kaupade ja jäätmete impordi ja ekspordiga, et tagada ühelt poolt võrdsed tingimused ja teiselt poolt rahvusvaheliste kohustuste täitmine ELi poolt.

48. RÕHUTAB, kui oluline on hästi toimiv teisese toorme ühtne turg kui eeltingimus toorme kaevandamise vähendamiseks, ringlussevõtu, ringluse ja varustuskindluse suurendamiseks, eelkõige kriitiliste toormete määruse kohaste teiseste kriitiliste mineraalide puhul, ning selle taustal TOONITAB, kui oluline on suurendada jõupingutusi ringlussevõetud materjalide koguse ja kvaliteedi tagamiseks, ning KUTSUB komisjoni ÜLES tegelema selgete turutõrgete ja killustatusega ning parandama ringluspõhiste toodete ja teisese toorme vaba liikumist.
49. TUNNISTAB, et ringmajandus ja teisese toorme turg ei suuda sageli konkureerida odavama esmase toorme impordiga. JULGUSTAB komisjoni töötama õiglase ja konkurentsivõimelise teisese toorme turu nimel, mida iseloomustab nõudlus ELi ringlussevõetud materjalide järele, ning uurima võimalikke hinnakujundus- ja stimuleerimismehhanisme, et tagada võrdsed tingimused ringluspõhiste ja lineaarsete ärimudelite vahel ning tagada, et väljaspool ELi kogutud ja töödeldud jäätmetest toodetud materjalid vastavad ELi standarditega samaväärsetele keskkonna- ja tervishoiustandarditele.
50. KUTSUB ÜLES tagama kolmandatest riikidest pärit ringlussevõetud materjalidele süstemaatiliselt õiglased ja võrdsed tingimused, eriti kui see aitab kaasa ringlussevõetud materjalide kasutamist käsitlevate Euroopa regulatiivsete eesmärkide saavutamisele, järgides samal ajal rahvusvahelisi kohustusi, ning KUTSUB komisjoni ÜLES võitlema dumpingu vastu.
51. KUTSUB komisjoni ÜLES suurendama ELi lisaväärtust jäätmekehtluse lakkamise kriteeriumide ja ajakohastatud jäätmekoodide edasise ühtlustamise ja väljatöötamise kaudu, et tagada järjepidevam rakendamine, võidelda ebaseaduslike jäätmesaadetiste vastu ja soodustada teisese toorme ühtset turgu ning kõrvaldada kitsaskohad, mis takistavad ringlussevõetud ja korduskasutatud materjalide integreerimist majandusvoogudesse.

52. TUNNISTAB vajadust veelgi stimuleerida teise toorme pakkumise ja nõudlusega seotud meetmeid, näiteks parandades ja suurendades jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõetud materjali sisalduse nõudeid, positiivseid turupõhiseid stiimuleid ja teise toorme kvaliteedistandardeid.
53. TULETAB MEELDE innovatsiooni olulist rolli ringlussevõtu väärtusahela kõigis etappides, sealhulgas projekteerimisetapis, sellise Euroopa ringlussevõetud toorme tootmisel, mis suudaks rahuldada Euroopa tootjate vajadusi kvantiteedi ja kvaliteedi järele mõistlike kuludega. Sellega seoses KUTSUB Euroopa Komisjoni ÜLES seadma ringmajanduse oma toetusprogrammide prioriteediks.
54. RÕHUTAB vajadust tagada võrdsed tingimused ja tõhus turujärelevalve, et säilitada Euroopa konkurentsivõime õiglasel ja ringluspõhisel ühtsel turul.
55. RÕHUTAB vajadust tegeleda jäätmeid, tooteid ja kemikaale käsitlevate õigusaktide ebamääraste ja vastuoluliste seostega ning seda, kui oluline on võtta kasutusele mürgivabad materjalitsüklid kahjulike ainete kiire järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kaudu, et toetada juurdepääsu kestlikele ja kvaliteetsetele ringlussevõetud materjalidele ning usaldust nende vastu. KUTSUB komisjoni ÜLES täielikult rakendama kestlikkust toetavat kemikaalistrateegiat, pöörates erilist tähelepanu REACH-määruse läbivaatamisele ja ajakohastamisele. RÕHUTAB, et tooteid ja kemikaale käsitlevate õigusaktide kohaldamise ühtlustamine ja suunised on vajalikud ning nende eesmärk peaks olema tagada, et teisest tooret on ohutu kasutada ja see vastab ELi õigusaktidele. RÕHUTAB lisaks, kui oluline on tagada õigusraamistik, mis võimaldab keemiatööstusel kiirendada jõupingutusi eri tehniliste ja majanduslike piirangute ületamiseks kõige ressursitõhusama ja kestlikuma keemilise ringlussevõtu arendamisel.

56. RÕHUTAB, kui oluline on luua võimalused ressursside kestlikuks kasutamiseks, kuna see toetab kliima- ja keskkonnanäesmärke, edendab majanduskasvu ja konkurentsivõimet, tagab toormega varustamise, tugevdab tarneahela vastupanuvõimet ning edendab innovatsiooni tehnoloogia ja ärimudelite valdkonnas, sealhulgas fiskaalmeetmete kaudu.
57. TUNNISTAB vajadust kasutada täielikult ära jäätmete vähendamise ja toorme kaevandamise vältimise potentsiaal täiendavate stiimulite kaudu, et suurendada toodete vastupidavust, parandatavust ja korduskasutamist, teenustamist ning ringmajanduse ärimudelite leviku soodustamist ja stimuleerimist, ning INNUSTAB komisjoni tagama seda kõike ringmajanduse õigusakti osana.
58. RÕHUTAB kestlike toodete ökodisaini määruse tähtsust ning KUTSUB komisjoni TUNGIVALT ÜLES säilitama täieliku toetuse kestlike toodete ökodisaini määruse töökava õigeaegsele rakendamisele ja võimaluse korral kiirendamisele ning ELi digitaalse tootepassi õigeaegsele valmimisele.
59. KUTSUB komisjoni ÜLES kehtestama elektri- ja elektroonikaseadmete projekteerimisnõuded, mis hõlmavad toote kogu olelusringi, eelkõige parandatavuse, korduskasutamise, ajakohastamise ja ringlussevõetavuse kohta, ning kehtestama selged komponentide ja materjalide, eelkõige kriitilise toorme kogumise, taaskasutamise ja töötlemise standardid.
60. RÕHUTAB riigihangete märkimisväärset potentsiaali ringmajanduse edendamisel ning vajadust võtta täiendavaid meetmeid, et edendada rohehankeid, mis soodustavad ELis valmistatud toodete ja teenuste kasutuselevõttu, säilitades samal ajal võrdsed tingimused, seavad esikohale vastupidavuse, parandatavuse, korduskasutamise ja ressursitõhususe ning võimaldavad hankida kasutatud, renoveeritud ja ümbertöödeldud tooteid ning tooteid kui teenust, toetades seeläbi ringmajanduse ärimudeleid ning tekitades liidus nõudlust kestlike toodete ja teenuste järele.
61. RÕHUTAB selliste ELi tasandi vahendite, nagu ELi ökomärgis ja EMAS, osatähtsust paremate toodete tagamisel ELi turul.

62. RÕHUTAB, et oluline on tarbija ning vajadus usaldusväärse teabe ja teadlikkuse suurendamise järele, et suurendada tarbijate mõjuvõimu, muu hulgas selleks, et vältida eksitavaid tavasid, nagu rohepesu. JULGUSTAB komisjoni määrama kestlike toodete ökodisaini määruse alusel kindlaks mõjukate tooterühmade kohustuslikud teabeesitusnõuded, sealhulgas märgised. KUTSUB ettevõtjaid ÜLES kohaldama komisjoni kehtestatud keskkonnajalajälje leidmise meetodeid, et toetada toodete keskkonnamõju kajastavaid sidusaid ökopunktide märgistussüsteeme. Sellega seoses KUTSUB komisjoni ÜLES tagama kõnealuste meetodite väljatöötamise ja valideerimise juhtimise läbipaistvuse. RÕHUTAB seejuures ELi ja liikmesriikide tasandi teadlikkuse suurendamise kampaaniate tähtsust, et hõlbustada ringluspõhiseid tarbijavalikuid.
63. TOETAB taristuinnovatsiooni kogumise, sortimise, korduskasutamise, korduskasutamiseks ettevalmistamise ja ringlussevõtu tehnoloogiate valdkonnas, et edendada ringmajandust, ning RÕHUTAB, kui oluline on pakkuda eri viisil sihipärast toetust VKEdele, eelkõige neile, kes tegutsevad parandamise, korduskasutamise, rentimise ja jagamise sektorites.

Rahvusvaheline tegevus

64. TOETAB jätkuvaid läbirääkimisi ja teavitustegevust, et töötada välja ambitsioonikas ja tõhus rahvusvaheline õiguslikult siduv kokkulepe plastireostuse lõpetamiseks, sealhulgas merekeskkonnas, tuginedes terviklikule lähenemisviisile, mis käsitleb plasti kogu olerusringi.